

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyilt-tér sora: 1 korona

Örülj magyar! Uj adót terveznek!

Nyakig, sőt már annál is feljebb vagyunk adóval, s mégis Esztergom vármegye egy új adó, — a „nőtlen-ségi adó” eszméjével áll elő, kívánja annak mielőbbi törvénybe iktatását.

„Isten éltesse érte!” sóhajtának fel az érdekelt nők; nem titkolom, kárörvendő mosolylyal fogadjuk mi, nős, családos emberek, de rettegik életbe léptetését a szegény, sujtandó „aggregények”.

Kinek is kell az az új adó, kik is lelkesülnek érte? Azt találjuk, hogy bizony csak az előre láthatólag pártában maradó leányok.

A célja pedig világos: szorítani az aggregényeket a házasságra, és — nyomorítsuk őket, hogy pár száz forinttal több adósságot hagyjanak hatra, ha elhalnak, illetőleg százakkal emeljük velük az „eseti” hozományt.

Ezért pedig új adót behozni teljesen fölösleges.

„... hogy ők (t. i. az aggregények) is tudják, mi az a gyermeknevelési gond” — mondja az esztergomvármegyei, törvényhatóságunkhoz megküldött átirat, — „teszi indokoltá a nőtlenségi adó behozatalát”.

Igen? No és? ... Mit nyerünk mi, nős, családos emberek azzal, ha az

aggregények adóval terheltetnek? Lesz segítve az új adóval rajtuk csak egy jótányit is? Legalább részben, lemegy vele vállainkról a gyermeknevelési teher? Ugy-e nem? Hát ha nem, akkor miért kell szegény aggregény felebarátainkat adóval terhelni? Vagy tán az új adóval olcsóbb lesz a gyermekek taníttatása, vagy pláne ingyenes lesz a taníttatás az egész vonalon?

Dehogy. Hát ha az se, akkor minek kell az új adó? Miért kell adóval üldözni azt az aggregényt, aki maga bevallja: „hisz magam is csak fűlig adóssággal tudok megélni, mit csinállok akkor, ha nős és családos ember leszek”? És azt hiszik önök, nincsen az ilyen aggregényeknek igazuk?

Sajnos, bizony úgy van. Nősülni szívvvel és észszel lehet csak. Aki nem így nősül, elbukott. Adóval kényszeríteni valakit a nősülésre! minek nevezzem ezt?!

Ezen a tagadhatatlan bajon nem adóval kell és lehet segíteni, más mód és eszköz kell ahhoz.

Adó?! Még a hátunk is borsószik.

Uj adó! Mikor az adók részbeni eltörléséről, a létminimum behozataláról ábrándozunk. Uj adót behozni most, ha az mindjárt „aggregény adó” is, társadalom elleni véték és bűn lenne! Nem új adó kell, hanem a kivándor-

lásnak gátat vetni, célirányos gazdasági politikával, mert ha ez mielőbb meg nem lesz, szomorú feltételezni is, de előbb-utóbb a Kárpát övezte szép hazát, a kalászeszes rónatáj, a Duna-Tisza köze lakatlan vidék lesz, mint volt a tatárjárás s török dúlás idejében.

Adót emelni most, amikor, Istennek hála, a terhes II-ik osztályú kereseti-, fejadó rendezéséről a kormány törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé; új adót behozni most, mikor a Kárpátoktól le az Adriáig, szerte széjjel széles e hazában ez a jelszó: „Igazságos adózás, a nép terheinek csökkentése, a progresszív adó behozatala, a létminimum adómentessége.” Hát még lenne törvényhatóság, amely a mostani inséges időben új adót óhajtana törvénybe iktatni?

Ahelyett inkább, hogy új adót proponált, állott volna elő helyes és a népet, az országot boldogító, gazdasági, gyári és kisipari vállalatok mi-kénti keresztülvitelét, fokozását célozó, kereskedelmünket fellendítő tervekkel.

Kezdeményezte volna azt, amit minden törvényhatóságnak tenni, keresztülvinni szent kötelessége lenne, sürgetni a kivándorlási törvény azonnali megváltoztatását, szigorítani a kivándorlást. Hiszen ha az aggregényt törvényvel lehetne kényszeríteni a há-

T A R C A.

A kertben.

Imént virult . . . s im! már elhervadt.
A rózsá, szegfű, lilium.
Futó idő szemünk előtt.
Rózsás kertet, himes mezőt
Szinét vesztett fátyolba von.

A gyorsan végző hervadásnak
Szemléletére a szívet,
Miként a virághervadás,
Oly gyorsan végző elmulás,
Bus hangulatja szállja meg. . .

Kertben a virág nyílik, hervad.
Hervad, nyílik végtelenig.
Ember! mulástól te se félj,
Az élet a halálból él.
Élj te is ha tőled telik.

Tégy úgy te is, miként a rózsá;
Middőn földre hull levele,
Illatja már az égbe szállt.
Igy szárnyalja tul a halált.
Ég és föld egyesül vele. . .

A lét titkának megoldását
Végzik a szívek ösztöni.
Ott lehet minden tudomány,
Ha a kapocsban van hiány,
Mely az embert Éghez köti!

Á. F.

Az orvos.

Késő éjszaka volt már. A kávéházban csak néhány újságíró üldögélt együtt egy üveg

bor mellett. Arról beszélgettek, hogy milyen hüien írják meg az eseményeket, amelyeket megtudnak itt vagy ott a városban. Élénken folyt a vita. Többen erősködtek, hogy a jó újságíró mindent megtud, a mit csak akar. A beszélgetés hevében észre se vették, hogy a mellettük levő asztalhoz egy öreg ur telepedett le s figyelni a társalgást.

— Mindent meg lehet tudni, de nem mindent lehet megírni, de meg vannak dolgok, amelyekről nem is érdemes írni olyan sokat. Például annak az orvosnak az öngyilkossága tegnap. Tíz sor volt az egész, nem is érdemelt többet. . .

Az öreg ur, aki most még jobban figyelte, e szavaknál beleszólt a társalgásba.

— Csalódik uram; Önök nem tudnak meg mindent, sőt nagyon keveset. A legtöbb esetben jótormán semmit. Csak felszínesen dolgoznak, nem iparkodnak a dolgok mélyére tekinteni, vagy nincs is kedvük hozzá, vagy nincs idejük, vagy tudja Isten mi az oka. De nem hü krónikásai az eseményeknek.

A társaságban ülő újságírók hevesen cáfolták a vádakát; szidták a vén riportert, aki hetykén odavágta a kérdést, hogy hát mondjon csak egy esetet is, a mit nem hüien irtak meg.

— Hát például az orvos esete, az az öngyilkosság, amiről az imént beszéltek. A legszomorubb és legmegindítóbb tragédiák egyike. Az a szegény ember meghalt, eltemették tíz sorban s a világ Önöktől soha sem tudja meg azt a bus történetet, amelyből pedig sok a tanulság.

Az újságírók nem engedtek. Végre is az öreg ur rászánta magát, hogy elbeszélje a dolgot. Az öngyilkos orvos Petneky Iván

volt. Kora gyermekkorában jutott árvaságra, senkinek se kellett, hát az árvaházba került. Onnan meg Isten tudja hogyan, idegenek közé nevelésbe. De akár hol lett légyen, mindenütt csak azt prédikálták a fülebe, hogy tanuljon és tanuljon, mert különben semmi se lesz belőle csak koldus, vagy rossz ember. A fiú hallgatott a szóra, de igen saját-szerű felfogással. Ugy vélte, hogy akik tanulásra intik, azok alapjában véve nem is akarnak neki jót, különben nem vágnák a szemébe folyton, hogy ő milyen elhagyott, hogy kegyelem kenyéren él és hogy milyen senki. Menekült is a könyvei közé, amint tehetette. És tanult. A könyvei lettek a jó barátai, a szülői, mindene, itt azt lehet mondani, már gyermekkorában nem törődött a világgal. Nem játszott a pajtásaival, nem hallott a szeretet melegtől áthatott szót senkitől.

Igy nőtt fel. Később az egyetemre kerülve maga kereste a kenyerét. Az ifjuságát megkeserítette az anyagi gond, ez elől is a tudomány világában keresett menekülést. Társaságba nem járt, nem tellett rá, nem is kívánczolt; végre is teljesen emberkerülővé lett. Nem is érdekelték az emberek. Nem hitt bennük, a gyermekkoráé fájó emlékei ott éltek a szívében.

Csodálatos dolog, hogy aztán, mint orvos a betegeiért élt — halt. Korán bekerült egy nagy kórházba, ott is maradt. Csak a tudományért élt, csak ebben hitt, mert ez szerzett neki tiszteletet, tekintélyt, fényt, mindent. S betegein mutatta meg a tudomány az ő igazi hatalmát.

Petneky tömérdek embert meggyógyított, de mind csak addig érdekelt, a míg beteg

zasságra, miért ne korlátozhatnók a kivándorlást?

Vagy ha nem a fentieket, hanem olyan előterjesztést tett volna a törvényhozásnak, hogy a nős és családos emberek tehermentesítenek a roskasztó állami terhek alól; hogy a gyermekek iskoláztatása ingyenes legyen; hogy a nős és családos tisztviselők a nőtlenekkel szemben drágasági pótlékban részesítendők; a pótlék mérvét a gyermekek száma határozná meg, vagyis hogy törvényhozás után mód adassék minden rangú és rendű embernek arra, hogy ezer és ezernyi anyagi gond nélkül alapíthasson családot.

Ismerjük a nép nyomasztó és tartthatatlan helyzetét, az új adónak még az eszméje ellen is, szóval, tollal és tettel küzdeni kell.

Vörös György.

A cigánykérdés megoldása.

A mi vármegyénkben és városainkban is minduntalan meggyülik úgy a közönségnek, mint a hatóságnak a baja a cigányokkal. Akárhogy szídnak is bennünket külföldi ellenségeink, tény, hogy a kulturának európai magaslatán áll a mi népünk, ami ázsiára emlékeztet Magyarországon, az a tolvajlásból, csalásból, rablásból és gyilkosságból élő cigánykaraván. Szegényfoltja ez Magyarországnak. És szegényfoltja marad mindaddig, amíg az elképzelhető legerélyesebb eszközökkel a cigánykérdést rendezni nem fogják. Úgy látszik, hogy most, amidőn rémes egymásutánban Csongrád, Gyón és Dánoson követek el kőborcigányok rablógyilkosságokat, melyek mérhetetlenül felizgatták a közvéleményt — végre megérett a helyzet arra, hogy az állam a hatóságokkal egyöntetűen megoldja a cigánykérdést.

Igazuk van azoknak, akik azt mondják, hogy a humánus szempontokat a cigányokkal szemben nem szabad olyan mértékben szem előtt tartani, mint más nemzetséggel szemben; mert a cigány ma is az, aki volt.

Addig az emberek mint egy felsőbb hatalomra, úgy tekintettek ő reá. Kérték, könyörögtek, engedelmeskedtek, de ha meggyógyultak, fizettek, vagy nem fizettek, néhány köszönő szót mondtak, aztán a fákép-nél hagyták a kórházat meg az orvost. Örültek, hogy megszabadultak.

Mindezekből láthatják uraim, folytatta az öreg ur elbeszélését, — hogy Petnek, az öngyilkos orvos, milyen lelkiütemű ember volt. Hanem hát megjárta. Tudniillik egyszer csak neki is megmozdult a szíve. Beleszeretett egy leányba, a ki egyszer nagy beteg lett. Petnek meg akarta gyógyítani, de csakhamar belátta, hogy nem lehet. A leány tüdővést kapott. Az orvos kitudta számítani hetekre, hogy még meddig viheti. És nem tudott rajta segíteni. Elhagyta a tudomány is, megrendült abban is a bizodalma.

Nem vallott ő a leánynak szerelmet, titkolta még maga előtt is érzelmeit. De aztán, egy napon, amikor kétségtelenül rájött, hogy hiába minden, akkor végtelen elkeseredés fogta el.

Hazatérve szobájába, összehányta könyveit, műszereit nagy haraggal, kétségbeeséssel, hogy ime most már minden elhagyta, a tudomány is éppen akkor, amikor azon kellett volna segítenie, akit tán az élete árán is megváltott volna.

Amikor ott a szerteszórt műszerek, könyvek közt a kórházi szobában megtalálták kartársai, mellette olvasták a kis cédulát, hogy a tudomány mit sem ér, ráfogták e szerencsétlen emberre, hogy pillanatnyi elmezavarban ölte meg magát.

Talán így volt helyes. Az igazi tragédiák titkát az elbukott hős mindig magával viszi az örök megsemmisülésbe.

Ita: Nemeskéri Kiss József.

kétezer esztendő előtt, nomád nép, minden tanultság, erkölcsi, sőt sokszor emberi érzés nélkül. Sok igazság van azoknak a mondásában, akik azt hangoztatják, hogy ártalmas fenevadak módjára kell a kőborcigányokkal elbánni. Mindazonáltal nem ajánlatos a kor szellemét a cigányirtással meggyalázni. Körülbelül 70.000 cigány él Magyarországon, ezekből 40.000 kőborol, 20.000 állandóan le van telepedve ugyan, de lopásból, csalásból, rablásból, nem ritkán gyilkolásból tartja fenn magát és csak 10.000 cigányról mondható az, hogy muzsikálásból élnek, de ezekről sem lehet mindig jól mondani, mert a részeg, mulató emberből kimuzsikálják az utolsó garast is.

A legajánlatosabbnak látszik a cigány férfiakat, legalább a 40 éven alóliakat egytől-egyig katonának besorozni. A katonai fegyverem elég erős arra, hogy amire polgári hatóság nem képes, a cigányt kordában tartsa. A 40 évnél idősebb férfiakat, valamint a nőket szigorú felügyelet mellett foglalkoztatni kell az állam gyáraiban és gazdaságaiban, a gyermekeket pedig vagy a parasztok között szétosztogatni, vagy állami menhelyeken elhelyezni kell. Ezzel, aránylag kevés költséggel a kőborcigányok kérdése meg lenne oldva.

De ezt most kell megcsinálni, amikor a közhangulat oly erőteljesen sürgeti, hogy szabadítsuk meg már végre a falvak lakosságát az oláhigány állandó veszedelmétől. Mert ha most nem csinálunk valamit, akkor régi magyar szokás szerint elalszik az ügy s tovább rabol, gyilkol, szabadon a cigány, mindaddig, míg valami újabb Dános fele eset nem rázza fel az országot.

Fentebb említettük, hogy muzsikus cigányaink sem mentesek a büntető törvénykönyvbe ütköző hibáktól. Erkölctelen már az a körölmény is, hogy a cigány minél jobban muzsikál, annál jobban szipolyozza azt, akinek tetszik a muzsika. A jó cigány szereti magát művésznek nevezni, pedig hát az nem művészet, hanem a legrutabb visszaélés a más gyöngeségével. Azután meg sok szó fér a cigányok zenei tudásához, a középszerűt, a magyarnótát csak elhuzza valahogy, de már a műzenét a leggyalázatosabban hamisítja meg. Ami nem is lehet másképpen, mert a cigányzenészek, egy-kettő kivételével hangjegyeket nem értenek, tisztára fül után játszanak s fül után az operett, vagy az opera számalmas torzítás. Kétségtelen, hogy a cigányokban a művészetet megközelítő zenei érzés van, de érvényre ez csak úgy juthat, ha cigányaink tanulnak is, megismerik a hangjegyeket és megismerik a művészeti zenét.

A sok rossz tulajdonság mellett van természetesen jó tulajdonsága is a cigánynak, de bizony elenyésző csekély. Ennek az életmódjuk az oka.

A „Tapolcavidéki Gazdakör” tevékenysége.

Csak a folyó év elején alakult meg a Tapolcavidéki Gazdakör, melynek jelenleg már 460 tagja van, már is számottevő és a gazdákra bizonyára anyagilag és erkölcsileg haszonnal járó munkásságot fejtett ki.

A tavasz folyamán mérsékelt áron gálicot és raffiát közvetített tagjai részére, nem csekély anyagi előnnyel és haszonnal a gazdák javára. Ujabb konkolyválasztó gépeket és a legújabb kitűnő rendszerű Kalmár-féle rostákat adott ki a községekbe, tagjainak ingyenes használatra, amivel nemcsak azt éri el, hogy tagjainak nem kell a gabnarostálásért vagy konkolykiválasztásért valamelyik magános egyénnél fizetnie, vagy talán legtöbbször meg sem tisztította a gyommagvaktól, hanem a használatra kapott gépen úgy a kenyérnek való szemet, mint a vetőmagul felhasználandó gabonát minden gyomtól, ingyen megtisztíthatja. Elsősorban azon községek részesülnek a legnagyobb kedvezményben, amelyből a gazdakörnek legtöbb tagjai vannak. Hány község volt, ahol sem egy konkolyválasztó, vagy egy rosta nem volt? — A gépek kiadása tehát első sorban a jelzettekét célozza. Mérsékelt számban az idén permetező gépet is adott ki a kör használatra; azonban ezt

lehetőleg korlátozza, mert hisz alig van szőlősgazda kinek permetező gépe nem volna.

A tél folyamán úgy a földművelésügyi miniszter irtól, mint a vármegyei gazdasági egyesülettől nyert segélyből a járás három községében kosárkötési háziipari tanfolyamot rendez; ugyancsan a tél folyamán több községben gazdasági népszerű előadásokat tartat.

Még az ős folyamán állatdíjazást rendez. Tagjai szellemi művelése és szórakozása céljából könyvtár áll a kör tagjainak ingyenes használatára.

A jövő évre szak- és szórakoztató cikkek közül álló naptárt ad ki, amit a gazdakör tagjai ingyen kapnak.

A tenyészállatok beszerzése céljából intézkedett azoknak kedvezményes áron leendő kieszközlésére.

Ezek vázlatosan azon kedvezmények amelyeket az első év folyamán is tagjai részére nyújtott, de ezeken kívül is sok oly közhasznú dolgot intézett el, amelyek közvetve a gazdák érdekeit mozdítják elő-

Azt hisszük, hogy ezek után járásunk gazdaságadalmi tömegesen fog a körbe lépni, amelynek egyedüli célja tagjainak a gazdaság minden ágában és terén anyagi és szellemi segítségére lenni.

H I R E K.

Eljegyzés. Dr. Kaszás Károly tapolczai ügyvédjelölt eljegyezte Pruska Ferenc leányát Irmát.

Athelyezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Lázár Gyula megbízott tanárt a zalaegerszegi, Dancsházi Gusztáv valaegerszegi állami felső kereskedelmi iskolai igazgatót a kassai állami kereskedelmi iskolához helyezte át.

Községi gyűlés. Tapolca község képviselőtestülete Marton Gyula helyettesbíró elnöklété mellett a múlt vasárnap délelőtt gyűlést tartott; tárgyalta kiskoru Marton Mária illetőségi ügyet, amit jegyző előterjesztése után elutasított. — Felolvastatt dr. Kovács Vilmos, mint a község megbízott ügyvédjének értesítése, mely szerint a Bozzay Pál elleni sommás visszahelyezési pert megnyerte, s így a községbelieknek murvahordási joga visszaállított; a perköltségekben Bozzay Pál elmarasztaltott. A képviselőtestület az értesítést tudomásul veszi, s felhívja a községi előjáróságot, hogy azt a lakossággal a szokásos módon, dobszó útján közölje. — Olvastatik közigazgatási bíróságnak a vadászati bérletben hozott ítélete, mely szerint Zala vármegye alispánjának határozatát megsemmisítette, mivel abban a kérdésben, hogy a községnek a vadászati jog értékesítésénél a nyilvános árverés mellőzésének és a szabad kézből való bérbeadás megengedhetőségének a törvénybe foglalt előfeltételek fenforognak-e vagy sem, a jelzett törvény szerint mindenképpel Zala vármegye törvényhatósági bizottsága határoz, nem pedig az alispán. Így az iratot törvényes eljárás végett a megyei törvényhatósági bizottsághoz teszi át. A képviselőtestület az ítéletet tudomásul vette s egyben utasította az előjáróságot, hogy hívja fel Szentmiklóssy Gyula bérlet, hogy miszerint 1907. évi augusztus 1-től kezdve, negyedévenként előre a megfelelő bérösszeget fizesse be a község pénztárába, mert neki a község a vadászterületet, ez év elején bérbe adta s azt folyó év augusztus 1-én birtokba is veheti. Olvastatik Glaser Sándor a Tapolcai Villamosági Részvény Társaság elnökének átirata, mely szerint a felajánlott iv és izzólámpák felállítása ügyében az első üzleti év bezárta után fog a társaság határozni. Az átirat tudomásul vételével a képviselőtestület a használatban levő lámpákról negyedévenként, utólag kimutatást ker. — Hirsch Dávid mézárósnak, a birkalegeltetés díjának felémelése elleni felebbezését, illetőleg kérvényét, a törvényhatósághoz felterjeszti a község, mert a képviselőtestület tovább is fentartja a felemelt birkalegeltetési díjat. Jegyző jelenti a leánypolgári iskola felállítása ügyében a kérvény elkészült, Marton Gyula helyettes bíró indítványára gróf Aponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternek egy nagyobb küldöttség adja át a kérvényt. A községbíró

és főjegyzőn kívül az önként jelentkező polgárokból áll. A kérvény támogatására felkéri dr. Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter urat, kerületünk országgyűlési képviselőjét ugyancsak a jelzett tagokból álló küldöttség az ügy pártolására dr. Ruzsicska Kálmán királyi tanácsos tanfelügyelőt is felkéri. A beszerzendő pócegödör tisztító gépre ajánlatokat kér a gyárosoktól, és információt a gépek használhatóságáról, azon községekből, ahol már ilyenek alkalmazásban vannak. A mentelepet továbbra is csak azon föltétel alatt fogadja el a község, ha a fentartási költség-többet fedezéséhez a járás többi községei is hozzájárulnak, mert Tapolca község a mentelepre eddig 200—250 koronát reá fizetett.

Vásár áthelyezés. Keszthelyen Lőrinc napja után megtartani szokott országos vásárt az idén kivételesen augusztus 8-ikán tartják meg.

Értekezlet a jégkár elleni biztosítószövetkezet megalakítása ügyében. Mult számunk egyik cikkében megemlékeztünk a jelzett biztosító szövetkezet szükségeségéről. Az eszmét a gazdakör magáévá tette, s a mozgalom országossá tétele és módozatok mikénti végrehajtása tervezetének megállapítása céljából a kör igazgatóválasztmánya előértekezletet tart folyó hó 11-én, hogy egy folyó hó 30-án tartandó nagygyűlés elé kész tervvel állhasson. A nagygyűlésre meghívja a kör tagjain kívül a Balatonvidék és az egész megye érdeklőzönségét, hogy innen kiindulva a fenti cél megvalósítására országos közmozgalmat indítsion. Az igazgatóválasztmányi gyűlésén fogja elhatározni az általadijazás idejét és a kiosztandó jutalmak nagyságát.

Életre kel a Balatonpart. Ugy látszik a vasut meghozza majd a remélt eredményt. Az egész part mentén sokan tudakozódnak villatellek után. De nemcsak új telepek lesznek hanem a már haldokló régebbi fürdőhelyek is új életre kelnek. Mindenütt újitanak, építenek. Badacsonyan a Hableány vendéglő parkban lawn tennis pályát készítenek. A Neptun szálloda tele van fürdővendégekkel, pedig már azt hittük, hogy Badacsonyan soha sem lesz fürdőélet. Igaz, hogy egyik vonzó tényező az, hogy a vendéglő gazdát cserélt. Az új vendéglős pedig minden tekintetben, a közönség kedvére jár. Jó, olcsó ételek és kitűnő italok e mellett mérsékelt szobaárak teszik újabban a Badacsonyt látogatottá; ami a jövőben még fokozódni fog.

A betegségélyző pénztárak felosztása. Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak baleset esetére való biztosításáról szóló 1907. XIX. t. c. ezen év július 1-én életbe lépett; ezzel egyidejűleg az eddig működött betegségélyző pénztárak megszüntetettnek, azok tagjait és vagyonát az állam veszi át. Ezen ügyben Gombás István az új segítő egyesület titkára a napokban az átvétel végett Tapolcára érkezik.

Adomány a Gazdakör részére. Dr. Darányi Ignác földmivvelésügyi magyar királyi miniszter, ki a Gazdaköröknek s így közvetve a kisgazdáknak leggondosabb jóakarója, a Tapolcavidéki Gazdakör részére 300 koronát általános segély címen, 300 koronát állatdíjazásra utalványozott. Ezenkívül a most már beadott tervezetre 1000 koronát engedélyez háziipari tantályam és népies gazdasági előadások céljára, továbbá egy 100 kötetből álló különböző szórakoztató és tanulságos gazdasági munkákból álló könyvtárat adományozott a kör részére. Ő Nagyméltóságának atyai gondoskodása újabb halálával és köszönettel tölti el a gazdákat, akik benne mindenkor atyai gondos jótévőjüket tisztelik és szeretik.

Felosztatott szakszervezet. Az építőmunkások országos szakszervezetének nagykanizsai helyi csoportját a megye alispánja még március hóban működésétől ideiglenesen fel függesztette. A minap érkezett meg a belügyminiszterium rendelete, amely a csoportot a pénzkezelés körül felmerült súlyos szabálytalanságok miatt végleg feloszlatta és vagyonára a zárlatot elrendelte.

A Révfülöpön tartott hangverseny a leg-sikerültebb mulatságok egyike volt, amelyet a balatonmenti fürdőhelyeken tartottak. Rév-

fülöp fürdőközönségének és a nagyszámban összejött vidéki és más fürdőbéli vendégeknek művészi előadás élvezetében volt részük. A Tapolcán állomásozott honvéd tisztikar legnagyobb része szintén kirándult a hangversenyre. A hangverseny a Balaton Gyöngye vendéglő éttermében volt. Vonzóvá tette a hangversenyt Tarnay Alajos zongoraművész közreműködésén kívül a többi szereplők kedvelt egyénisége. — Tarnay ur bizonyára nem neheztel ha kritikánkat a hölgy szereplőkön kezdjük. Azonban ő közöttük is csak sorrendet tartunk, mert szereplésük sikereiben különbséget nem tehetünk. — Istvánffy Ella urhölgy bájos, kedvességgel, természetes közvetlenséggel előadott költeményekkel aratott viharos elismerést. Lingauer Erzsébet urhölgy tiszta, csengő hangon előadott énekszámait hasonló elismerésben részesültek. „A mama” című dialóg előadásában Kenessey Pepi urhölgy remekelt, méltó partnere volt Kuntzl Ernő ur. A műsor legnagyobb részét Tarnay Alajos művészi zongorajátéka töltötte ki. A művész és költő szerepelt egy személyben, aki életet öntött játékába, érzelmet fakasztott a szivekből, magával ragadva halgatóit páratlan technikájával párosult kitűnő hangszínezésével. — Valódi művész, zeneköltő ő a szó-legszorosabb értelmében. — Természetes, hogy az elismerés pálmája jutott, mint eddigi szereplésében máshol, úgy itt is osztályrészét, nem is volt hálátlan érte, mert ráadásul saját szerzeményű dalait játéka kíséretével maga énekelte. A hangverseny után táncra perdült a fiatalok. Természetes, hogy a hölgy szereplők csak most vették el az igazi elismerést, mert kézzel-kézzel kerültek a tánc alá nem volt pihenésük. Az ifju hadfiak valóságos haditervet szőttek a kedves hölgy szereplők ellen, akiket a végkimerülésig harcra szántak a táncban. — Node Faraó muzsikusi vadkai éjjelkor lefújtak és az ostrom egy időre szünetelt, hogy pihent erővel lásson az ifjuság a tánchoz, amelynek csak a felkelő nap vetett véget. Az erkölcsi sikeren kívül a kedélyes mulatság tekintélyes anyagi hasznot is hozott a balatonparti szépítő egyesület javára.

A Tapolcai Iparos Ifjak Önképző Körének mult hó 21-iki táncmulatságán felülfizettek: Dr. Szücs Arnold 6 koronát, Marton Gyula 5 koronát, Glazer Sándor 2 K. 60 f., Palkovits Lajos, N. N., Berta Gyula, dr. Kovács Vilmos 2—2 K., Takács Jenő, Vastagh János, Fuchs Zsigmond, Székely János 1.60-1.60 K., Lustig Ferenc, Fülöp Károly 1—1 K., Révész Jaques, N. N., N. N., Dombiné, Kaszás Soma, Szolcsányi Károly, Wáinger István 60—60 fillér. Mely szíves felülfizetésekért hálás köszönetét nyilváníta

az Önképző Kör Elnöksége.

Sertésorbánc elleni beoltásra szolgáló anyagot, a szegényebb gazdák ingyen kaphatnak. Akinek szüksége van rá forduljon a járási állatorvoshoz, ők majd az anyagot megszerzik.

A szőlők állása általában igen kielégítő, mert ahol az eddigi időjárás kárt nem tett, ott a szőlő szépen és korán fejlődött. Igaz, hogy az idén sem molypille, sem peronoszpóra nem bántotta a szőlőt s e mellett az időjárás reá nézve kedvező volt, ennek tulajdonítható, hogy fejlődése sokkal előbbre van mint az előző években. A madelein már érett. Terméshozam általános közepes lesz ha még nem jön reá valami veszedelem. A mult heten volt eső nemcsak a szőlőre hanem különösen a kapás növényekre volt nagy haszonnal.

A sertésvész Lesencetomajon fellépett, Nemespécsey községben pedig megszünt.

Garázda legény. Kis István badacsonyi bányamunkás, Kun István és nejen súlyos testi sértést okozott; amelyért a helybeli járásbíróság fogja felelőségre vonni.

Tolvaj kanász. Kis Ferenc válluszpatai kanász Somogyi József és két társa szobájába az ablakon bemászva, onnan minden elvihető tárgyat elemelt.

Tűz volt Köveskállán mult hó 26 án. Két suhanc Csöngői Gábor 14 éves és Fábrián Béla 11 éves, a pajtában cigarettáztak, a cigarettától a szalma és ettől az egész pajta tüzet fogott és leégett.

Rohitsi savanyúkut gyógyhelyet tudvalevőleg többnyire magyarok látogatják. Mint velünk tudatják, mult hó 30-án Schrötter tanár udvari tanácsos látogatta meg és behatóan megvizsgálta az összes berendezéseket. Különösen meglepte a rendkívül tisztaság, mely mindenütt uralkodik és a haladás, mely rövid pár év alatt történt.

Szilágyi és Diskánt miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóira, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogozó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth”, „Kincsem” és „Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített „Rákóczy” kettős kosaru sajtók, amelyeknél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, a pozsonyi II. mezőgazdasági és az 1906. évi nagyváradi kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetlén férjem elhunytá alkalmából bennünket részvétükkel felkerestek, fogadják úgy tölem, valamint gyermekeimtől hálás köszönetünket.

Özv. Ernst Lázárné és gyermekei

Piaci árak.

augusztus 4-től.

Liszt:

Buza:	D.	0	1	2	3	4	5		
		36	40	36	34	32	28	14	korona.

Rozs:	I.	II.	V.	K.	
	26	24	11	10	korona.

Tengeri:	Liszt	kása	dara	
	18	20	15	korona.

Gabona:

Buza	Rozs	Tengeri	Árpa	Zab	Burgonya	
23	18	16	16	17	5	kor.

Nagyságos asszony,

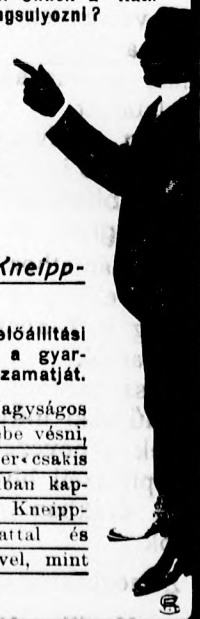
tudja-e, hogy a maláta-kávét vásárlásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánszót kap, mely a »Kathreiner«-t kitüntető, minden elönyt nélkülöz.

Csakis a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé**

birja, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetnie véssni, hogy a valódi »Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« fehérrattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

Állandó fogműterem.

WELLNER GYULA

veszprémi fogász állandó fogműterme
Tapolczán, Eibeschutz-szálloda.

TAPOLCAN tartózkodik **július**
hónap kivételével minden hónap
20-tól 27-ig bezárólag.

Készít minden a műfogászat
körébe vágó műveleteket.
Jótállás az összes műveletekért.

Rohitschi Templomforrás

étvágyat gerjeszt,
elősegíti az emésztést,
szabályozza az anyagcserét.

Főraktár Magyarország részére:

HOFFMANN JÓZSEF,
Budapest, V. Báthory-utca 8

1069. szám.
1907.

Hirdetmény.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur az 1907. évi július hó 15-én kelt 17279. számú rendeletével, a **tapolcai állami polgári iskola fedélzetének megújítását** 6592 korona 44 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munka kivételének biztosítása céljából az **1907. évi augusztus hó 21-ik napjának d. e. 9 órájára** a zalaegerszegi magyar királyi államépítészeti hivatal helyiségében tartandó

zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap **d. e. 9 órájáig** a nevezett hivatalhoz annyi- val inkább igyekezzenek beadni, mivel a **későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.**

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5 %-ának megfelelő bántéppénz csatolandó.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magyar királyi államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zalaegerszeg, 1907. évi július 27-én.

M. Kir. Államépítészeti hivatal.

Hirdetmény.

A „Tapolca és Vidéke Tejszövetkezet“
felszámoló bizottsága

ezennel közhírré teszi, miszerint a
felszámoló nagyggyűlést

1907. évi szeptember 16-án délelőtt 10 órakor

Tapolca nagyközség tanácstermében fogja megtartani, mely napra és időre a volt tejszövetkezeti tagokat ezen uton is értesíti s meghívja

Tapolca, 1907. július 31-én

a felszámoló bizottság:

Csöndes József
Csigó Ferencz
Gschwentner Géza

TÁRGYAK:

1. Gyűlés vezetésére elnök választás.
2. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése.
3. Felszámoló bizottság jelentése, s felmentvény megadása.
4. A megmaradt vagyon felosztása.

A szigligeti malom

1908. január 1-től 6 vagy 12 évre
bérbe adandó.

Ajánlatok folyó évi szeptember hó 1-ig báró **Puteáni Géza** urhoz Szigligetre teendő, hol a feltételek is megtekinthetők.

Halagos szőlőhegyen

özv. Pruska Sándorné tulajdonát
képező

3 katasztrális hold 900 □ öl
nagyságu

S Z Ő L Ő

eladó. Bővebb felvilágosítást
a kiadóhivatal nyújt.

ÉRTESÍTÉS.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a városi téglaháznál, melyet **motorerőre** rendeztem be, ezentul

francia hornyolt cserépszindelyt

állítok elő. Szükség esetén szívesen szolgálok árajánlattal.

Pressing Gábor
a városi téglaház bérlője.

EKSTEIN SAMU

bankbizományos
Zala-Szent-Gróton.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom

pénzügynökségi irodámat.

Folyósítok állandó és törlesztéses **jelzálogkölcönöket** házakra, földbirtokokra, vállalatokra. Bekeblezett drágább kamatu régi terheket konvertálok 5 1/2 százalékra néhány nap alatt minden előleg nélkül.

Váltókölcönöket 6 százalékra folyósítok és konvertálok.

Becsübizonyítványt nem kérek, elégséges csupan a telekkönyvi kivonat. Előlegesen értekezni **tapolczai** megbizottamnál, **Erdős Ferencz**nél is lehet.

Figyelem hölgyeim!!

Magyar ezüst és fémáru gyár gyártmányainak, kávéházi, vendéglői, szállodai berendezési cikkek, evőeszközök és diszműáruk nagy raktára.

Szabadalmazott jégsekreány gyári raktár.

Próbálja meg

üveg, porcellán, lámpaáru és dísztárgyak szükségletét nálam fedezni és meggyőződik arról, hogy olcsóbban és figyelmesebben sehol sem szolgálják ki, mint

PONGRÁC LAJOS

áruházában

Tapolca, Kardos-féle ház,

ahol mindennemű különlegességek nagy választékban találhatók, ugymint: keményfa képkeretek, balatonvidéki látkepes tárgyak, továbbá mindennemű gummi-áruk és irrigátorok.

Vendéglői cikkek leszállított áron.

Épület üvegezés jutányos árban elfogadtatik.

Ugorkás üvegek literje 2 litertől kezdve 9 fillér, befőttes üveg darabonként 6, 7, 8, 9 fillér.

Ugyanott egy fiu tanoncnak felvétetik.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE

Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonpa és szalámijból,

Friss sertéshus. I. rendű sertés-zsir, háj es zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSÜ FRISS VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDE

Legolcsóbb napi árak.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kikapcsolja; üvegben —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis **Poloskák** ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogeriában, fűszer és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

A Tapolcavidéki Gazdakör NAPTÁRA

az 1908-ik évre.

MEGJELENIK 1907.

DECEMBER HÓBAN.

HIRDESSÜNK!!

A „Tapolcavidéki Gazdakör“ és a „Tapolcai Lapok“ kiadóhivatala az 1908. évre nagyterjedelmű

NAPTÁR

kiadását határozták el, a „Tapolcavidéki Gazdakör Naptára“ címmel. A naptár a rendes naptári részen és helyi értesítéseken kívül a mezőgazdaság és szőlőtermelés körébe vágó szacikket fog közölni. A naptár több ezer példányban fog megjelenni, így a hirdetések terjesztésére igen alkalmas lesz. Már most felhívjuk az illető kereskedőket és iparosokat, hogy amennyiben a „Tapolcavidéki Gazdakör Naptára“-ban hirdetést közzé tenni óhajtanak, ezen szándékukat lapunk kiadóhivatalánál mielőbb bejelenteni sziveskedjenek. * * * * *

A „TAPOLCZAI LAPOK“
kiadóhivatala.

PREISZ MANÓ

cim-, szobafestő és mázó,
Tapolcza, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: **üveg-, cim-, templom-, szoba- és diszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb áron.**

Értesitem a tisztelt husvásárló közönséget, hogy nálam a husnak kilogrammja

Marhahus:

I. rendű leveshus	68 kr.
pecsenye husok	72 "
II. rendű leveshus	64 "
szegy hus	60 "

Borjuhus:

eleje	70 kr.
hátulja	80 "

az árak nyomtatékkal együtt értendők.

Hirsch Dávid mészáros.
Tapolcza, (főtér).

Vajda Sámuel

gazdasági, szőlészeti és varrógépek kereskedése és raktára
TAPOLCZA. (Zalamegye.) Kossuth Lajos-utca

Eredeti gyártmányok **karikahajós varrógép**, Central BOBIN varrógép, hosszú hajós Singer gép, Minerva varrógép, és ezekhez szükséges összes alkatrészekből raktárt tartok. Beszerezhetők nálam a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő varrógépek, melyek mindegyikén a szép és kifogastalan varrason kívül még a divatos műhímzés, monogram himzés, ajour szegély és átfőrt munkák, aplikációk is vegezhetők. Mindezen munkákból díjmentes és alapos oktatást adok minden gépvevőnek saját lakásán.

Gazdasági gépekből beszerezhetők nálam a jelenkor legjobb cséplőgépei és benzinnmotorai, továbbá vető és daráló-gépek, egy és több vasu ekék és permetezők, valamint más kisebb gazdasághoz szükséges gépeszközök.

Minden eladást a legkedvezőbb fizetési feltételek és jótállás mellett eszközölök.

Varrógépek és írógépek javítását elfogadom jótállás mellett.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajanlja állandóan nagy választéku raktárát, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.:

permetezők, szénkenegezők, porozók és lepkefogó lámpák,

továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben.**

Azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű

gazdasági gépekből.

ERNST EDE

kőfaragó és szobrász,
KESZTHELY, Tapolczai-utca.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a tapolcai kőfejtőt bérbe vettem és ott sarkó-alapozáshoz, épületekhez és utszéli keresztetekhez, kútkávákhöz, a legjobb faragott kőveket állítjuk elő.

Tapolcai lakosok a régi árban kapják a követ, melyre utalványt HOCHSTÄDTER IGNÁC urnál lehet váltani.

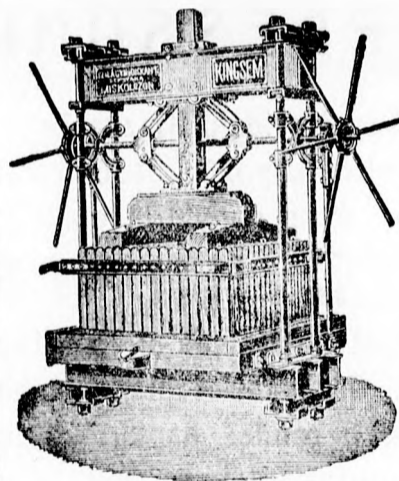
Együttal ajánlom a n. é. közönségnek

kőfaragó műhelyemet és sarkó raktáramat,

hol állandóan nagy választék van a legszebb sarkóvekből, u. m. márvány, gránit, szienit, labrador, krisztalin stb. anyagokból, a legdiszesebb kivitelben.

Utszéli keresztetek, szobrok készítését terméskőből, vagy cementből a legjutányosabb árak mellett elvállalom.

1902-iki borászati kiállítás, Eger: I. díj, díszoklevél és aranyérem.

BORSAJTÓK.

Legujabb rendszerű könyök-szerkezetű „Kossuth“ „Kinesem“ „Hegyalja“ és „Acél-orsós“ a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legjobb rendszerű

Rákóczy kettős kosaru sajtók, nagyüzemi préseléshez.

Főelőnye: A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőfelfejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőzúzók és bogyózók!

„VILLÁM“ legujabb centrifugális és bogyózó gép.

Szilágyi és Diskant gépgyára,

MISKOLCON.

Borsajtóink a pécsi kiállítás borászati csarnokában megtekinthetők.

➡ **ÁRJEYZEK INGYEN.** ⬅

1902-iki országos gazdasági kiállítás, Pozsony: I-ső díj, aranyérem.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

Kedvelt borvíz!

Minden külföldit föltűnül hazánk természetesen szén-savas vizek királya:

a mohai **ÁGNES** Forrás.

Milenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-bajosoknak.

Főraktar Zalamegye és vidéke részére: HOFFMANN JAKAB FIA cégnél Keszthelyen.

Olcsóbb a szódavíznél!

Mindenütt kapható!